

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

26 ביולי 2016

1069

כ' בתמוז התשע"ו

עמוד

1276 חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 76) (סמכות בית המשפט שלערעור), התשע"ו-2016

חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 76) (סמכות בית המשפט שלערעור), התשע"ו-2016

תיקון סעיף 213 1. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹, בסעיף 213(1), בסופו יבוא "קיבל בית המשפט את הערעור כאמור, רשאי הוא להטיל על הנאשם כל עונש שהערכאה הקודמת היתה רשאית להטיל, בין אם הנאשם החל לשאת את העונש שהשיתה עליו הערכאה הקודמת או סיים לשאתו, ובין אם לאו".

ד ב ר י ה ס ב ר

שלא הוטל עליו מאסר בפועל וקבע כי המגבלה על שילוב שני העונשים, צו שירות לתועלת הציבור ומאסר בפועל, חלה גם כאשר העונשים נגזרים בערכאות שונות.

תוצאת הלכת גנני היא הגבלה משמעותית על ערכאת הערעור להתערב בגזר הדין של הערכאה הדיונית ולהחמיר בעונשו של הנאשם.

מטרת התיקון המוצע היא לשנות את שנקבע בהלכת גנני. סעיפים מסוימים בחוק העונשין, כדוגמת סעיף 71א(א), אינם מאפשרים שילוב של דרכי ענישה מסוימות באותו גזר דין. התיקון בא להבהיר כי הגבלה זו חלה רק כשעונשים אלה ניתנים בידי אותה ערכאה, ולא בשתי ערכאות שונות – הערכאה הדיונית וערכאת הערעור. בבוא ערכאת הערעור לקבל את הערעור אין העונשים אשר הושטו בערכאה הקודמת מגבילים את סמכותה ובידיה לגזור את דינו של הנאשם כאילו היתה הערכאה הגזרת את דינו של הנאשם לראשונה.

לפיכך מוצע לתקן את סעיף 213 לחוק סדר הדין הפלילי ולקבוע מפורשות כי לבית המשפט שלערעור סמכות להשית על הנאשם כל עונש שהערכאה הקודמת היתה רשאית להטיל, בין אם הנאשם החל לשאת את העונש שהשיתה עליו הערכאה הקודמת או סיים לשאתו, ובין אם לאו.

סעיף 1 סמכותה של ערכאת הערעור מוסדרת בסעיף 213 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן – חוק סדר הדין הפלילי):

"סמכות בית המשפט שלערעור

213. בית המשפט רשאי, בפסק דינו, לעשות אחת מאלה:

(1) לקבל את הערעור, כולו או מקצתו, ולשנות את פסק הדין של הערכאה הקודמת או לבטלו וליתן אחר במקומו, או להחזיר את המשפט עם הוראות לערכאה הקודמת;

(2) לדחות את הערעור;

(3) ליתן בקשר לפסק הדין כל החלטה אחרת שהערכאה הקודמת היתה מוסמכת לתתה."

ברע"פ 6374/08 גנני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (להלן – הלכת גנני) קבע בית המשפט כי מלשוננו של סעיף 71א(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), העוסק בענישה של שירות לתועלת הציבור, עולה כי ערכאת הערעור אינה מוסמכת להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל מקום שהערכאה הדיונית הטילה על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור והוא החל לשאתו לפני קבלת ההחלטה בערעור.

בית המשפט נימק קביעתו זו בכך שעל פי לשון הסעיף, ניתן לחייב בצו שירות לתועלת הציבור רק נידון

¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשע"ו, עמ' 635.